

Consideracions per a equipaments esportius municipals respectuosos amb el medi ambient

Introducció

La Diputació de Barcelona és una institució de govern local que impulsa el progrés i el benestar per a la ciutadania.

La pràctica de l'esport, com tota activitat humana, requereix la utilització de recursos que alhora generen residus, impactes acústics, emissions atmosfèriques, etc. És per aquest motiu que l'àrea de Medi Ambient i l'àrea d'Esports estan desenvolupant un treball transversal per minimitzar l'impacte medi ambiental de les instal·lacions esportives i dels esdeveniments esportius a l'aire lliure.

Aquesta guia és fruit dels resultats d'aquesta cooperació transversal que es presenta en criteris medi ambientals d'acord amb les fases de planificació, disseny, construcció i funcionament dels equipaments esportius.

Com a pas previ a les següents consideracions es destaca la necessitat d'aconseguir la col·laboració del futur gestor de la instal·lació esportiva en les diferents etapes que donaran lloc a la instal·lació: la planificació, el disseny, la construcció, la recepció d'obra i el funcionament.

Àrea d'Esports
Comte d'Urgell, 187
08036 Barcelona
Tel. 934 022 464
gs.esports@diba.cat
www.diba.cat/esports

Àrea de Medi Ambient
Comte d'Urgell, 187
08036 Barcelona
Tel. 934 022 485
gs.media@diba.cat
www.diba.cat/mediambient

Direcció de comunicació. DL: B-xxxxx-2009

**Diputació
Barcelona**

En la planificació

A l'hora de decidir la construcció d'una instal·lació esportiva s'han de considerar tres qüestions bàsiques:

- **Valoració de necessitats**

El punt més important és avaluar les necessitats i la demanda social i esportiva, a fi i efecte d'ajustar l'equipament a unes necessitats que siguin reals i el més viables possibles.

En aquest sentit, són eines les enquestes d'hàbits esportius, els plans d'equipaments esportius i els estudis de viabilitat i projectes de gestió d'equipaments concrets.

- **Pràctica lliure**

Dotar el municipi d'espais urbanitzats i naturals per a la pràctica esportiva lliure i d'oci.

- **La ubicació**

En relació amb la ubicació, s'aconsella la concentració d'instal·lacions, no només esportives, en zones dels nuclis urbans, a fi i efecte d'oferir més serveis, reduir costos i minimitzar els desplaçaments. Els estudis d'avaluació de la mobilitat generada són una eina fonamental que cal potenciar en aquest sentit.

En el disseny

En la fase de disseny i redacció del projecte s'han de considerar els requisits del marc legal actual i l'oportunitat que representa construir equipaments exemplars i de referència tenint en compte:

- **El projecte**

Cal assegurar-se que, efectivament, el projecte compleix les exigències ambientals de la normativa vigent en matèria d'energia, aigua, materials i residus, així com les de benestar i higiene.

El projecte arquitectònic es desenvoluparà a partir del projecte de gestió o bé coordinadament amb aquest. Aquí es definiran clarament els espais esportius necessaris, les seves dimensions, la dotació de vestidors, etc.

- **Mesures addicionals**

Cal valorar la possibilitat d'incorporar altres mesures, no obligatòries per normativa, com per exemple: criteris d'arquitectura bioclimàtica; un nivell de certificació energètica C o, si pot ser, B; l'efecte de captació de CO₂ de la vegetació de l'entorn; materials reciclats i ecològics que disposin de distintius de qualitat ambiental; comptadors parcials d'energia i aigua; etc.

L'equipament esportiu municipal ha de ser proactiu en la implantació d'aquestes mesures addicionals, més enllà del compliment normatiu.

- **Permisos**

Exercir una activitat pedagògica d'aquestes consideracions per part del personal municipal (tècnics i electes) relacionada amb l'admissió de llicències d'obres, llicències ambientals i la licitació de nous equipaments esportius.

En la construcció

Les recomanacions en la fase de construcció van encaminades al control de l'execució del projecte:

- **Direcció d'obra**

Aplicar durant totes les fases de la construcció mesures de direcció d'obra (fent especial esment a la gestió de residus i a la incorporació de les mesures ambientals establertes en el projecte) i de control (exigint, entre d'altres, la certificació d'eficiència energètica de l'edifici acabat) que vetllin i que validin, respectivament, per la implantació real de les mesures respectuoses amb el medi ambient.

- **Recepció d'obra**

En la posada en marxa, assegurar la correcta regulació de les instal·lacions tècniques perquè funcionin en el seu punt de màxim rendiment. S'intentarà que hi siguin presents els futurs mantenidors.

Legalitzar les instal·lacions tècniques (electricitat, instal·lacions tèrmiques, etc.).

En el funcionament

En el funcionament de l'equipament les recomanacions van encaminades a incloure mesures de gestió ambiental en l'explotació i el manteniment; a sensibilitzar els treballadors i usuaris; així com a establir un seguiment de totes les mesures establertes dins del pla de gestió:

- **Gestió ambiental**

Incloure mesures de gestió ambiental en l'explotació de l'equipament; com per exemple la introducció de criteris d'ambientalització en els contractes de compra de materials, de serveis i en les concessions; la realització d'auditories ambientals, la recollida selectiva de residus, etc., i, en el cas que sigui viable, una certificació de gestió ambiental.

- **Manteniment**

Treballar per establir una cultura de manteniment preventiu, amb una formació continuada del personal tant executor com del gestor del manteniment, vetllant per la qualitat ambiental.

- **Informació i sensibilització**

Informar i sensibilitzar l'usuari sobre l'ús responsable de la instal·lació, de l'aigua, de l'energia i sobre la correcta gestió dels residus. Una de les eines que s'ha d'utilitzar, en aquest sentit, és el reglament d'ús intern de la instal·lació.

Formar els treballadors en les pràctiques aplicades.

- **Indicadors**

Establir un seguiment de les mesures de gestió ambiental per tal de promoure la millora continuada. Això es concreta en les accions de definició, càlcul i difusió d'indicadors sobre despesa energètica, d'aigua, de producció de residus i de manteniment, així com inspeccionar periòdicament les mesures aplicades, vetllant pel seu bon funcionament.